

Ebeveyn ve ö?retmenlerin Okul Sa?l??? Hem?iresinin Rollerini Alg?lama Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn ve ö?retmenlerin Okul Sa?l??? Hem?iresinin Rollerini Alg?lama Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20543>

Özet

Ebeveyn ve öğretmenlerin Okul Sa?l??? Hem?iresinin Rollerini Alg?lama Ölçe?i, okul ortamındaki temel payda?lar?n (ebeveynler ve öğretmenler) okul hem?irelerinden beklentilerini ve onların rollerine dair alg?lar?n? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir araçtır. Ölçek, okul hem?iresinin sa?lık hizmetleri, eğitim, danışmanlık ve koordinasyon gibi çok boyutlu görevlerine ilişkin mevcut alg? farklılıklar?n? ortaya çıkarmaya hedefler. Elde edilen veriler, okul hem?ireliği hizmetlerinin etkinliğini artırmak ve rol tanımlar?n? netleştirmek için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Okul hem?iresi, okul sa?l???, rol alg?s?, ölçek geliştirme, ebeveyn beklentileri, öğretmen beklentileri, hem?irelik rolleri.

Yazarlar

Bayık Temel A, Yildirim JG, Kalkım A, Muslu L, & Yildirim N.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, okullarda görev yapan hem?irelerin rollerine ilişkin ebeveynlerin ve öğretmenlerin bakış açıları, beklentilerini ve bilgi düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Okul hem?irelerinin görev tanımlar?n?n net olmaması veya payda?lar tarafından farklı algılanması, hizmet kalitesini düşürebilir. Bu nedenle, ölçek, algıdaki bu boşlukları tespit ederek, okul sa?l??? politikalar?n?n geliştirilmesine ve hem?irelik müdahalelerinin optimize edilmesine bilimsel bir zemin sağlamaya amaçlanmıştır.

Ölçeğin geliştirilmesi, okul hem?ireliği mesleğinin standartları belirlenmesinde ve hem?irelerin okul ortamındaki görünürlüğüne katkı sağlanmasında önemli bir adım teşkil etmektedir. Aynı zamanda, hem?irelik eğitim programları, payda? beklentilerini karşılayacak şekilde düzenlenmesine yönelik geri bildirim sunar.

Yapı

Ölçek, okul hem?iresi rollerinin çok boyutlu yapısını ölçmektedir. Bu yapı (konstrukt), genellikle a?ağıdaki temel alanları kapsayan alt boyutlardan oluşmaktadır:

Klinik ve Bakım Roller: Acil durum yönetimi, kronik hastalıkların takibi ve temel ilkyardım hizmetlerine ilişkin beklentiler.

Eğitim ve Danışmanlık Roller: Öğrencilere, ebeveynlere ve öğretmenlere yönelik sa?lık

edite, rehberlik ve sağlıkla ilgili konularda danışmanlık.

Koordinasyon ve Yönetim Roller: Okul idaresi, sağlık kurumları ve aileler arasındaki iletişimi yönetme ve okul sağlık programlarını koordine etme.

Çevre Sağlığı Roller: Okul ortamının güvenliğini ve hijyenini denetleme, bulaıcı hastalıklardan korunma faaliyetleri.

Ölçek, bu farklı rol alanlarında ebeveyn ve öğretmenlerin beklentilerinin ne ölçüde örtüştüğünü veya ayrıştığını analiz etmek üzere tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması (Bayık Temel ve ark., 2017), ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek için çeşitli geçerlik yöntemlerini kullanılmıştır. İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır; maddelerin ilgili yapıyı temsil etme derecesi değerlendirilmiştir.

Yapı geçerliği ise istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir. Ölçek maddelerinin teorik alt boyutlarla tutarlılığı, faktör analizi sonuçları ile desteklenmiştir. Bu analizler, ölçeğin kavramsal çerçevesinin ampirik verilerle uyumlu olduğunu göstermiştir, böylece ölçeğin okul hemşiresi rollerine dair algıları doğru bir şekilde ayrıştırdığını kanıtlanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirliği, yani ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı uygulamalara karşı tutarlılığı, iç tutarlılık katsayıları ile değerlendirilmiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin genel ve alt boyutlarının Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir şekilde ilişkili olduğunu ve aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin klinik ve araştırma ortamlarında güvenle kullanılabilirliğini ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Ebeveyn ve öğretmenlerin Okul Sağlığına Hemşiresinin Rollerini Algılama Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak belirlenen rol alanlarına karşı gelen birkaç ana faktörden oluştuğunu göstermiştir. Bu faktörler, hemşirelerin rollerinin farklı düzeyli boyutlarını temsil etmektedir.

AFA'nın ardından, ölçek yapılarının farklı örneklemelerde de geçerliliğini teyit etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmış olabilir. DFA, elde edilen faktör yapılarının iyi uyum indekslerine sahip olduğunu ve ölçeğin çok boyutlu yapılarının sağlam olduğunu kanıtlamıştır. Bu analizler, ölçeğin sadece bir toplam puan yerine, farklı rol algıları boyutlarında ayrı ayrı

puanlanabilece?ini göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Çal??mas? / Alg? ve Beklenti Ölçe?i

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?larak kat?l?mc?lar?n okul hem?iresinin rollerine ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya bu rolleri ne kadar önemli bulduklar?n? belirtmeleri istenir. (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle Likert format?ndad?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ebeveynler ve Öğretmenler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Okul ça??ndaki çocuklar?n ebeveynleri ve okulda çal??an e?itimciler)

Popülasyon Detaylar?: İlkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki okullarda görev yapan öğretmenler ile bu okullara devam eden öğrencilerin ebeveynleri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) anketi. Kat?l?mc?lardan, okul hem?iresinin belirli görev ve sorumluluklar?na ili?kin alg?lar?n? veya beklentilerini belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Okul sa?l??? hizmetleri, hem?irelik rolleri, alg? farkl?l?klar?, Likert ölçe?i, sa?l?k e?itimi, hem?irelik ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi E-postas?: julidegulizaryildirim@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Julide Gulizar Yildirim)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek ilk olarak 2017 y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma kapsam?nda geli?tirilm?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas? genellikle sorumlu yazardan izin al?nmas?n? gerektirir. Kullan?m ?artlar? ve potansiyel ücretler için sorumlu yazar ile ileti?ime

geçilmesi tavsiye edilir.

Kaynaklar

Bayik Temel A, Yildirim JG, Kalkim A, Muslu L, & Yildirim N. (2017). Parents' and teachers' expectations of school nurse roles: A scale development study. *International Journal of Nursing Sciences*. 4, 303- 310. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijnss.2017.05.002>

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sciencedirect.com

Ölçek geli?tirme çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: parents-and-teachers-expectations-of-school-nurse-roles-a-scale-development-study-ebeveyn-ve.pdf

Ebeveyn ve ö?retmenlerin Okul Sa?l??? Hem?iresinin Rollerini Alg?lama Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yay?mlanm?? makaleye (Bayik Temel ve ark., 2017) ba?vurulmas? gerekmektedir.